

פרשת בלק

כל המיצר לישראל נעשה ראש

"וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמרי. ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא, ויקץ מואב מפני בני ישראל; ויאמר מואב אל זקני מדין, עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחך השור את ירק השדה ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא"

את מה ראה בלק בן צפור? הלא באותם הימים התנהלו מלחמות אכזריות ועקבות מדם, וביניהם היתה מעורבת גם מואב, ארצו של בלק, כפי שמתואר בסוף פרשת חקת. ובכל זאת, את מה הוא ראה? "את כל אשר עשה ישראל לאמרי" דוקא. כך מתחילים כל הספורים, ובימינו, הדבר היה מסתיים, מן הסתם, בהקמת ועדת חקירה...

וזה לא הדבר היחיד שמקביל בין תקופתנו לתקופתם של בלק ובלעם. הנה כתוב: "ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההיא". מה באה להגיד לנו ההדגשה שהיה מלך בעת ההיא?"

אלא, אומר רבי חיים מבריסק הובא ב'לקוטי בתר לקוטי' בדיוק אז עלה בלק לשלטון, והיה זה אודות להסתה והשנאה שהפיץ במערכת הבחירות שקדמה לבחירתו נגד עם ישראל. הרקע לקו התקיף שנקט בלק נגד עם ישראל היה "ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא, ויקץ מואב מפני בני ישראל". בלק הבין את משמעות הדברים, ובציניות השמורה רק למנהיגים אנטי ישראלים, הוא קם והכריז: "עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו, כלחך השור את ירק השדה", וכי פלא הוא, אפוא, עתה כי "בלק בן צפור מלך למואב"?!...!

וזה אשר התורה מדגישה כי הדבר היה "בעת ההיא", כי רק אז נבחר בלק למלך, ורק הודות לשנאת ישראל שהיתה לו, בחרו בו, כי "כל המצר לישראל נעשה ראש".